

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. III. De gaudio B. Virginis ob Christum natum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Vt homo possit ascendere in celum incarnatu est Verbum.

manu descendit. Frat inter Verbum divinum & vilitate humanam infinitè major, quam inter calum terramq, distantia, quam inter carnem animamque discrepantia, & tamen divina sublimitas & humana vilitas, in uno eodemq, homine, in unitate, ut loquuntur Theologi, personam non convenerunt tantum, sed quodammodo coaluerunt. Magnitudinem hujus Verbi nec amplissima terra capere, nec immensam celum comprehendere potest. In principio erat Verbū, & Verbum erat apud DEVM, & DEVS erat Verbum. Hoc enim animalis homo non percipit. Quid ergo, fratres? Silebitus hinc? Quare ergo legitur, si silebitur? aut quare auditur, si non exponitur? Sed & quid exponitur, si non intelligitur? In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Susceperat pacem mons iste, contemplantur divinitatem Verbi. Quis iste mons erat, quam excelsus? Transcenderat omnia cacumina terrarum, transcenderat omnes campos aëris, transcenderat omnes altitudines siderum, transcenderat omnes choros & legiones Angelorū. Nisi enim transcenderet ista omnia quae creata sunt, non perveniret ad eum, per quem facta sunt omnia. Non potest cogitare quid transcenderit, nisi videatis quo pervenerit. Queris de caelo & terra? facta sunt. Queris de his quae sunt in caelo & terra? utique multo magis & ipsa facta sunt. Queris de spiritalibus creaturis, de Angelis, de Archangelis, Sedibus, Dominationibus, Virtutibus, Principatibus? & ipsa facta sunt. Nam cum enumeraret haec omnia Psalmus, conclusit sic: Ipse dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt. Si dixit, & facta sunt, per Verbū facta sunt. Si autem per Verbum facta sunt, non potest Joannis cor pervenire ad id quod ait. In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum, nisi transcendisset omnia quae sunt facta per Verbum.

Psal. 148. vers. 5.

Isa. 55. v. 9. 10. & 11. Sicut exaltantur caeli à terra sic exaltate sunt viae meae à viis vestris, & cogitationes meae à cogitationibus vestris. Et quomodo descendit imber, & nix de caelo, & illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram & infundit eam, & germinare eam facit, & dat semen serenti, & panem comedenti: sic erit Verbum meum quod egreditur de ore meo, non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, & prosperabitur in his ad quae misi illud. Aeternum Verbum Christus Dominus velut imber caelo lapsus humani peccatoris terram aridissimam omni frugum genere locupletavit.

Christus velut imber omni frugū genere locupletavit terram humani peccatoris.

Pf. 48. v. 21.

Ut redderetur homini usus rationis Verbum in praesepi se abjecit.

Pf. 72. v. 2.

Hier. c. 11. vers. 19. Ego quasi Agnus mansuetus qui porcatur ad victimam.

Totum igitur mare sit atramentum, membrana candidissima sit totum caelum, sint omnium arborum frondes calami, scriptores sint omnes Angeli, hoc tamen Verbū scribendo non poterunt complecti. Consequerunt scribae velociter scribentes prolixiora verba contrahere ac brevare; ita caelestis Pater Verbum infinitum in humana naturā veluti chartā purā scripsit, contraxit, brevavit. Clamat Isaïas: Dicit Dominus: 10. & 11. Sicut exaltantur caeli à terra sic exaltate sunt viae meae à viis vestris, & cogitationes meae à cogitationibus vestris. Et quomodo descendit imber, & nix de caelo, & illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram & infundit eam, & germinare eam facit, & dat semen serenti, & panem comedenti: sic erit Verbum meum quod egreditur de ore meo, non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, & prosperabitur in his ad quae misi illud. Aeternum Verbum Christus Dominus velut imber caelo lapsus humani peccatoris terram aridissimam omni frugum genere locupletavit.

Ergo Deus factus est homo, inquit Augustinus, ut homo fieret Deus. Maximum hoc. Sed & illud dicere potest: Deus factus est homo, ut homo prius fieret homo quam Deus. Nam homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similibus factus est illis. Quia igitur per efficienam appetentiam jumento similis factus est homo, ut illi redderetur usus rationis, Verbum in praesepi jumentorum sese abjecit, expolitum homini mundum pabulum. Imò, quod omnem admirationis modū & fidem excedit, ut ipso statim principio altissima nobis humilitas instillaretur, en caeli Dominus, jumentorum medius, cuiusvis hominum ultrò sese offerens, Vt jumentum, inquit, factus sum apud te. Huc ideo veni, ut tibi totus serviam, sicut suo servit jumentum hero. Nec meos tantum labores, sed & vitam meam tibi confero. Post annos non multos (expecta paululum) pro te pendebis in cruce victima. Non igitur hoc mihi praesepiolum invidet: Agnus hic jacet pro te jugulandus, * ut liceat tibi vivere. Quid vis amplius? Tuum ego jumentum sum.

A Quid ad haec dicit homo stupidissime? quid conditori tuo respondes? Si quid adhuc hominis habes, hoc dices vicissim: Mi Domine, ut jumentū factus sum apud te, & ego semper tecum. Vt jumentū insipiens sum & laevum, sed tamen paratū obedire, & quodcumq, onus mei Domini subire, modò semper tecum sim.

† Ergo Deus factus est homo, imò & jumentum, ut homo fieret & homo & Deus. Verum & infra jumentū quoque vilitatem Rex caeli descendit. Vociferatur olim totis viribus Isaïas: Omnis caro fenenum. Ergo Angelorū panis & factus est fenenum? Bernardus id affirmans, inde est, inquit, quod panis Angelorum factus est fenenum, positum in praesepio, appositum nobis tanquam jumentis. Verbum quippe caro factum est. & juxta Prophetam: Omnis caro fenenum. Ergo cibus hominis mutavit se in pabulum pecoris, homine mutato in pecus. Heu tristis & lacrymosa mutatio, ut homo paradisi accola, terra dominus, caeli civis; domesticus Domini sabaoth, frater beatorum spirituum, & caelestium coheres virtutum, repente in se conversione invernerit, & propter infirmitatem jacentem in stabulo, & propter pecorinam similitudinem indigentem feno, & propter indignitatem servitatem alligatum praesepio, sicut scriptum est: In campo & fræno maxillas eorum confringe, qui non approximant ad te. Agnosce tamen & bos possessorem tuum, & o tu asine praesepi Domini tui, ut Propheta Dei fideles inveniantur, qui ista Dei mirabilia sunt prae locuti. Cognosce pecus, quem non cognovisti homo. Adora in stabulo, quem fugiebas in paradiso. Honora praesepium, cuius contempsisti imperium. Comede fenenum, quem panem, & panem Angelicū fastidisti. Sed quanam causa (inquis) tanta defectionis? Profecto quòd homo cum in honore esset, non intellexit.

Quid intellexit? Non dicit, non dicamus: Positum in honore, non intellexit quòd limus esset, honoris fastigio delectatus, & continuo in se expertus est, quòd tanto post tempore homo de filii captivitate & prudenter advertit, & veraciter protulit dicens: Qui se putat aliquid esse cum nihil sit, ipse se seducit. Vt asino, quòd non fuit, qui jam tunc diceret ei: Quid superbis terra & cinis? Comedit igitur Angeli Verbum de Deo natum, comedunt homines Verbum fenenum factū. Pane suo vivunt Angeli in caelis, & beati sunt: feno suo vivunt homines in terris, & sancti sunt. Fenenum quippe istud de prato Virginis uteri collectum, factum est refectio jumentorum. Verbum ut fenenum fieret, laetavit in Virgine, sol in sidere, artifex in opere.

Nolo haec pluribus, nec li velim, gemmam tam grandem possum autem tam parvo includere. Ergo & hic fileo, atque mysterii magnitudinē silentio testor.

§. III. De gaudio Beatissima Virgini ob Christum natum.

INestimabile prorsus & inenarrabile fuit gaudium hujus verè beatissimae Matris Virginis, cum illum videret ante se infantulum, quem esse Deum certo sciverat, quem modò fasciis ligare, modò brachiis ambire, modò in praesepi reclinare, jam ei oscula libare, jam etiam illis Hieremiae verbis salutare poterat: Nomen tu es Dominus Deus noster, quem expectavimus. Hoc reverà tempore sacrum illud carmen canebat: Magnificat anima mea Dominum, & exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quòd si mulier, cum peperit puerum, Christo teste jam non meminit pressura propter gaudium, quia natus est homo in mundum; quale igitur gaudium illius Matris fuerit, quae sine omni doloris sensu peperit, & quoque minime ignoravit, quòd partu hoc uno, per unum hunc filium, omne genus humanum velut denuò pepererit, & repararit ad immortalem in caelo vitam?

Optabat Imperator Rom. Caligula, non homo sed fera, omnem populum Romanū collo & capite stare unico, quod unius demeteret ictus. De Nascens & Morientis Christi gens humana omnis velut unum corpus

corpus, unamq; habuit animam, quia tota simul cum Christo renata est. Quis audiret unquam tale, ait Isaias, & quis vidit huc simile? Numquid pariet terra in die unâ, aut parietur gens simul? Verè quemadmodum univèrsam gentem humanam beatissima Virgo simul peperit, ita illam ad supremum iudicii diem unico velut partu effundet terra tot pignoriū pregnans mater. Et quemadmodum tellus post partum tam numerosum die supremo editum in novum sese decorem induet, tamquam si gauderet tot peperisse populos, quos tandem parturisset, ita Mater Domini summis cumulata gaudiis, & caelestibus delibuta voluptatibus, immensum lætabatur, & Angelorum & hominum ruinas co unico partu restaurandas.

Ex hoc Mater Domini maximo cumlata gaudio, purissimam animo voluptatem capiebat.

Addenda hinc gaudii augmenta. Angelorū cantus, pastorū cursus, & narratio de iis, quæ viderant, & audierant letissimā. Maria autē conservabat omnia verba hæc cōferens in corde suo. Quis ergo liquide voluptatis torrens in pectus Matris cœlo credendus defluxit, è tot gaudiorū corrivatione increfcens? Manarunt utiq; suavissimè gaudio lacrymæ. Ita Divinū Verbum Virgo beatissima utero semel concepit, corde autem sæpius divina verba, cum ab Angelis, tum ab aliis prolata. Imitetur Deiparâ sedulo; omnia Domini ies verba, resque illius gestas penitissimo pectore conservevit; præsepe, flagra, columnas, spinas, clavos, lanceæ, crucem, spongiam, sepulchrum, simul & labores, cruciatus, probra, ignominias, ludibria, mortem, cum immensâ maiestate, gloriâ, divinitate conferamus. Et quæ simul etiam amorem illius ardentissimū, cum nostri amoris hieme, submissione illius cum nostrâ superbiâ, temperantiam illius cum gulâ nostrâ, castimoniam illius cum luxuriâ nostrâ, ipsius mansuetudinem cum nostrâ iracundiâ ad trutinam justam appendamus, & quasi arena maris ista gravidâ apparebit.

§. IV. De officii beatissimæ Matris circa natum filium.

ET pannis (ait Lucas) cum involvit. Dubium nullum est, quin omne veræ matris officii summâ curâ, voluntate pronissimâ, affectu maximo sit excuta, quæ se ancillam etiam huius Domini coram Angelo profectâ est. Neque enim minis manu, quàm ore ac corde obsequiosa fuisse censenda est.

Equisando satis explicet, quo studio, quòve animi sensu Puerum hunc divinū brachiis gestarit, fasciis ligarit, solverit, pectori admovertit, labra labris junxerit, castissima oscula fixerit, virgineo lacte paverit, nec quidquam officii materni pretermiserit. Non ignobilis hoc ævo scriptor censet, Christū præ omnibus ceterarū gentium diis adorandum, si hoc unum privilegium spectetur, quòd lacte virgineo sit nutritus. Virgineum lac multò quàm pretiosissimum. Nullum enim quod vocant potabile aurum, non aqua vitæ gemmea, nullum illi nec dar conferendum. Quis Principum, quis Regum aut Cæsarium lac virginis bibit? Solum humilitatis Magister Christus virgineo lacte pascitur. Lætabunda canit Ecclesia: Salvatorē saeculorum ipsum Regem Angelorū, sola Virgo lactabat ubere de cœlo pleno. Hinc ab Hebræâ muliere, quæ publicè succlamabatur illustrissimum illud elogium: Beatus venter qui te portavit, & ubera quæ suxisti.

Ne miremur hinc infanti Christo palmulam utramque à Matre fasciis ligatam. Prisco ævo iratus Deus utraq; manu feriebat noxios. Ægyptum certè plagis ac suppliciis decem pleicibus percussit, utraq; præcedo manus ad inferendos idus fuerat composita, senserunt decem ferientis digitos Ægyptii. Ipsimet hoc falsi, Digiti Dei, inquit, est hinc. Deinde Virgo puer-

pera has filii manus clavis olim figendas iam pannis ligavit, ut eas velut affuefaceret ad perferenda clavorum vincula, quæ postulissent pannorum.

Neque hinc illud omittendum. Non tantum Mater felicissima, filio hæc præstitit obsequia, sed & sola præstitit, idque sine ancillarum ope ac ministerio. Verè & Mater, & ut ipsa vaticinata est, Ancilla Domini. Beatus Hieronymus adversus Heluidium, Nulla, inquit, ibi obsterix, nulla muliercularum sollicitudo intercessit; ipsa panis involvit, ipsa & mater & obsterix fuit. a Hæc manus Virginis, hæc brachia, Monarchâ mundi gestarunt, laverunt, fasciarunt. b Hinc prisce Patres Virginis fecunda brachia vocant, thronum Regium, gloriosum, sanctum, Cherubicum, solum dignum quo Sanctus Sanctorum gestaretur in terrâ.

b Apud Iaponios recens nati deferuntur, curæ etiâ rigente, ad flumen...

§. V. De beati Iosephi actionibus circa Christum natum, & de eiusdem gaudio.

Iosepho Servatoris nutritori, ter minimum spectandos sese Angeli exhibuerunt. Iosephus Deus ipse iustus appellavit Matthæi calamo: Ioseph autem cum esset iustus. Huic igitur viro longè hæc illis summius mundi thesaurum Pater celestis commiserat servandum. Quo quidem modo æternus Pater, patris nomen cum illo cōmunicavit, qui non tantum nomen, sed & affectum, sollicitudinem, auctoritatem patris participavit, tamquam si Christum adoptasset in filium. Ita hic Christi nutritor Apostolis quidem inferior fuit officio & munere, non tamen sanctimoniam & conjunctione cum Christo. Nec improbabile est majorem illum gratiam assecutum quàm Ioannē Baptistam, quia excellentius quàm ille munus videtur habuisse, atq; majorem in amore crescenti opportunitatem ex assiduo Christi contubernio. Atque hinc affirmare possumus, Iosephum fuisse integerrimum & eximia sanctitatis virum. Deus enim gratiam cōferre accommodatam muneri quod assignat; at Iosephi munus fuit excellentissimum. Hinc ille tam promptè obediit, tam sine hesitatione credidit, tam prudenter & integrè omnia perfecit.

Actiones Iosephi circa Christum natum variæ fuerunt, & sine dubio summâ sedulitate, fide, curâ, amore obitæ, prout tempus, locus res ipsa poscebant.

Dixerat Iosepho Angelus: Ioseph, fili David, noli time- re accipere Mariam conjugem tuam; quod enim in eâ natum est, de Spiritu sancto est. Pariet autem filium, & vocabis nomen eius IESUS. Adverte, mi Ioseph, & tui muneris dignitatem cogita. Deus, per quem nec ales esurit, qui dat jumentis escam ipsorum, & pullis corporum invocantibus eum, qui producit in montibus fœnum, & herbam servituti hominum: qui Danielem in lacu leonū nutrit, qui aperit manum suam, & implet omne animal benedictione: qui dat omnibus affluenter, ille ipse Deus, in quem desiderant Angeli prospicere, factus homo tibi vult subdi, & à te nutriti ut filius, tu ei tutor & defensor, tu imò pater eris. Dixit hinc Iosephus: Si hæc à Spiritu sancto divinitus aguntur, quid meis opus est curis? Nil horum objecit. Cum ei verò Angelus imperaret, Surge & accipe Puerum & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum; hic Iosephus, quod Chrylostomus observat, nihil interposuit ejusmodi querelarum: Res ista incerta prorsus & ambigua est. Tu paucis antè mensibus dicebas: Salvabit populum suum. Iam neque seipsum quidem periculis potest subducere, sed fuga nobis necessana & commigratio in longinquas terras. Contraria sunt promissis facta. Nil istorum penitus opposuit. Vir enim erat fidelissimus, qui ministerium, laborem, industriad, & omnem quam potuit prædientiam modicæ huic familiæ paratissimus exhibuit, verus defensor, providus pater, sollicitus nutritor.

Matth. c. i. v. 20. & 21. Psal. 140. vers. 9. Psal. 103. vers. 14. Dan. c. 14. v. 37. & 38. Psal. 144. vers. 16. Luc. c. 1. v. 5. 1. Pet. c. 1. vers. 12. Matth. c. 2. v. 13. Chryl. ho. 8. in Matth. anagm. Mat. c. 14. vers. 21.

Angelorū cantus, pastorū cursus, & narratio de iis, quæ viderant, & audierant letissimā. Maria autē conservabat omnia verba hæc cōferens in corde suo. Quis ergo liquide voluptatis torrens in pectus Matris cœlo credendus defluxit, è tot gaudiorū corrivatione increfcens? Manarunt utiq; suavissimè gaudio lacrymæ. Ita Divinū Verbum Virgo beatissima utero semel concepit, corde autem sæpius divina verba, cum ab Angelis, tum ab aliis prolata. Imitetur Deiparâ sedulo; omnia Domini ies verba, resque illius gestas penitissimo pectore conservevit; præsepe, flagra, columnas, spinas, clavos, lanceæ, crucem, spongiam, sepulchrum, simul & labores, cruciatus, probra, ignominias, ludibria, mortem, cum immensâ maiestate, gloriâ, divinitate conferamus. Et quæ simul etiam amorem illius ardentissimū, cum nostri amoris hieme, submissione illius cum nostrâ superbiâ, temperantiam illius cum gulâ nostrâ, castimoniam illius cum luxuriâ nostrâ, ipsius mansuetudinem cum nostrâ iracundiâ ad trutinam justam appendamus, & quasi arena maris ista gravidâ apparebit.

Luc. c. 1. vers. 38. a Tulerunt & set Christo sine Maris operâ per uterum egres- so, umblica- rem nervum ab ipsâ vir- gine abscis- sion.

ter Angeli sese spectâ- dos exhibuerunt. Matth. c. 1. vers. 19. Eius excel- lencia. Vide Fran- Suarez. 10. 2. in part. 3. D. Thon. disp. 8. sect. 1. c. 2. Quis de huius Divi patrocinio & sanctimoniam fecerat S. Teresa, do- cet vita illius c. 6.